

Komisja ds. Etyki Badań Naukowych – regulamin

Komisja ds. Etyki Badań Naukowych przy Instytucie Studiów Społecznych im. prof. R. B. Zajonca Uniwersytetu Warszawskiego jest ciałem doradczym, służącym pomocą pracownikom i współpracownikom Instytutu w rozstrzygnięciu dylematów etycznych związanych z projektowaniem i prowadzeniem badań naukowych w dziedzinie psychologii.

1. Komisja ds. Etyki Badań Naukowych (zwana dalej Komisją) jest powoływana przez Radę ISS UW na okres 4 lat.
2. Przewodniczącym Komisji jest samodzielny pracownik naukowy, wybierany przez Radę Instytutu. Rada na wniosek Przewodniczącego powołuje członków komisji spośród pracowników i współpracowników Instytutu w stopniu co najmniej doktora. **Skład Komisji powinien uwzględniać różne obszary psychologii.** W razie konieczności Przewodniczący Komisji może się zwrócić o opinię do osoby nie będącej członkiem Komisji.
3. Na pierwszym posiedzeniu Komisja wybiera spośród swojego składu wiceprzewodniczącego oraz sekretarza.
4. Zebrania Komisji są zwoływane przez Przewodniczącego w celu zaopiniowania złożonych wcześniej wniosków. **Terminy zebrań ustalane są w zależności od zgłaszanych potrzeb. Komisja dokłada wszelkich starań, aby wnioski były rozpatrywane na bieżąco (w okresie do 4 tygodni od daty złożenia wniosku).**
5. Komisja opiniuje projekty badań prowadzonych z udziałem ludzi, realizowane przez pracowników i współpracowników Instytutu Studiów Społecznych im. prof. R. B. Zajonca UW. Komisja wydaje opinię zasadniczo na wniosek autora projektu, a w sytuacjach szczególnych na wniosek Dyrekcji lub Rady Instytutu lub innych stron zainteresowanych.
6. Projekty badań, co do których zachodzi konieczność wydania opinii (np. dla celów publikacji, uzyskania grantu badawczego itp.) powinny być przygotowane według wzoru przedstawionego w **pkt. 9.**, w objętości nie większej niż **5 stron** znormalizowanego tekstu.
7. Komisja zatwierdza opinię w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów, przy czym wymagana jest obecność większości członków Komisji, w tym jej przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego.
8. Opinia wydawana jest w formie pisemnej i może być:
 - a. pozytywna – oznacza, że przedstawiony we wniosku projekt spełnia wymogi etyczne stawiane badaniom naukowym w dziedzinie psychologii.
 - b. pozytywna warunkowa (z uzasadnieniem) – oznacza, że przedstawiony we wniosku projekt powinien być zmieniony w zakresie wskazanym przez komisję.
 - c. negatywna (z uzasadnieniem) – oznacza, że przedstawiony we wniosku projekt nie może być ponownie rozpatrywany bez wprowadzenia zasadniczych zmian w kierunku wskazanym przez Komisję.
9. Wniosek o wydanie opinii przez Komisję powinien zawierać wyczerpujące informacje na temat planowanych badań, a w szczególności:
 - 1) tytuł projektu,
 - 2) dane kierownika badań i zespołu badawczego,
 - 3) dane na temat osób badanych i sposobu ich pozyskiwania do udziału w badaniach,
 - 4) jasne określenie celu badań w wymiarze teoretycznym i praktycznym,

- 5) szczegółowy opis procedury badawczej, z uwzględnieniem stosowanych metod i technik badawczych oraz kwestii wynagrodzenia osób badanych,
 - 6) wzór zgody na udział w badaniu (również wzór zgody opiekunów prawnych w przypadku osób małoletnich lub ubezwłasnowolnionych) oraz wzór instrukcji dla osób badanych,
 - 7) ocenę ryzyka dla osób uczestniczących w badaniu, szczególnie zaś ryzyka dyskomfortu/cierpienia, obniżenia samooceny, podważenia zaufania do psychologii i psychologów. Należy uwzględnić również inne koszty ponoszone przez osoby uczestniczące w badaniu (np. znaczne koszty czasowe, wysiłek fizyczny itp.),
 - 8) zasady upubliczniania wyników badań, zasady przekazywania osobom badanym informacji zwrotnej o wynikach badania oraz sposoby zapewnienia anonimowości udziału w badaniu,
 - 9) oświadczenie, że badania mają charakter autorski.
10. Jeśli procedura badawcza przewiduje odstępianie od zalecanych standardów (np. brak starania o zgodę osób badanych lub stosowanie instrukcji maskującej), należy przedstawić uzasadnienie wyboru takiej procedury oraz projekt działań, mających na celu minimalizację możliwych niekorzystnych skutków udziału w tak prowadzonym badaniu.
 11. Komisja działa w oparciu o uznawane w środowisku zawodowym standardy etyczne (zawarte m.in. w Kodeksie Etyczno-Zawodowym Psychologa Polskiego Towarzystwa Psychologicznego).